

Fotograaf ziet sensuele Rixt van Oerd

In het Landbouw-Juttersmuseum Swartwoude in Buren op Ameland zou zondag een klein feestje zijn geweest als afsluiting van het project *Voetstappen in het zand* van Luc ten Klooster. Het museum is gesloten, de tentoonstelling afgebroken. Er is ook goed nieuws: de veiling is verlengd.

ELISABETH POST

Het had een gezellige bijeenkomst moeten worden in het Landbouw-Juttersmuseum Swartwoude. Het was de officiële afsluiting van het foto-, video- en tekstproject *Voetstappen in het zand*. Kunstenaar Luc ten Klooster had er het bijbehorende fotoboek willen presenteren. „Helaas, het is als een nachtkaaars uitgegaan”, zegt hij.

Het project *Voetstappen in het zand* is geïnspireerd op de legende van de strandjutter Rixt van Oerd. Ten Klooster uit het Zuid-Limburgse Eys speelde al een paar jaar met het idee de jonge versie van Rixt vast te leggen in beeld en geluid.

Hij vond het een spannend avontuur. Immers, wat zouden de Amelanders ervan vinden dat hij met ‘hun’ Rixt – Ilse Peters stond model voor haar – aan de haal ging. In november vorig jaar werd het werk tijdens de Amelander Kunstmaand voor het eerst getoond. En, viel het mee of tegen? „Iedereen is heel enthousiast. Dat was echt heel goed om te horen.”

Ten Klooster maakt, zoals hij dat zelf zegt, *Lens based Art*. „Mijn werk laat zich niet zo goed omschrijven”, zegt hij. Het zit ergens tussen beeldende kunst en fotografie in en de laatste tijd gaat ook videokunst een rol spelen. Ten Klooster is aanvankelijk begonnen als portret- en reportagefotograaf. Maar hij sloeg een andere weg in, wilde experimenteren met beeld en materiaal. Hij denkt dat die drang om de artistieke mogelijkheden van de fotografie te verkennen mede komt doordat hij al vroeg in aanraking kwam met kunst. Hij stamt uit een kunstenaarsfamilie. „Mijn grootvader was kunstschilder en mijn vader beeldhouwer.” Zijn werk is vaak nauwelijks

Bij de foto schreef Luc ten Klooster een gedichtje:
Was ik een zeemeeuw/ zwierde ik op de wind/ door de wolken/ naar de zon/ juichkreet

FOTO LUC TEN KLOOSTER

nog ‘fotografie’ te noemen, zegt hij. Hij gebruikt het als basis om kunstwerken te maken. Hij haalt zijn inspiratie uit de geschiedenis van de mens, zoals de legende van Rixt op Ameland, maar ook uit oude fotografische technieken. In het werk van Ten Klooster is vrijwel altijd een hoofdrol voor de vrouw weggelegd. „Ook dat zit misschien in mijn genen: het eeuwige zoeken naar een ideaalbeeld waar voor de kunstenaar toch heel vaak de vrouwelijke figuur de personificatie van is.”

Rixt, ook wel Ritskemooi genaamd, wordt veelal afgebeeld als een oude, lelijke vrouw. Maar Ten

‘Ze droeg op haar manier bij aan het schoonhouden van het strand’

Klooster zag haar in zijn verbeelding toch anders. De heks is veranderd in een frisse, sensuele en jonge, aantrekkelijke vrouw, „want dat moet zij ooit toch ook eens geweest zijn”. Hij fotografeerde de jonge Rixt in het Amelander landschap: bij de zee en de duinen. Soms schaars gekleed,

soms naakt, soms onherkenbaar in oude vodden.

Het foto-, video- en gedichteninstallatieproject mocht na de Kunstmaand blijven staan. De zeventien grote doeken die voor het museum stonden met daarop afbeeldingen van Rixt, zijn te koop. Ten Klooster veilt ze. De veiling zou zondag sluiten, maar is met een week verlengd tot en met 5 april, nu noodgedwongen uitsluitend via zijn website. De doeken zijn 180 x 280 centimeter en geprint op vinyl voor gebruik buiten. Het bieden begint bij 100 euro. „Ik heb zo iets nog nooit gedaan, het was even spannend hoe de doeken

Rixt van het Oerd

Op Ameland doet al eeuwen het verhaal de ronde dat Rixt op het Oerd woonde, ten oosten van het eiland. In Buren staat een standbeeld van haar. Ze zou strandjutter zijn. Ze brouwde van de kruiden die ze verzamelde toverdranken. Eilandbewoners dachten dat ze een heks was en bevriend met de duivel. Tijdens stormen joeg ze een koe met een lamp aan de nek de duinen door. Schippers dachten dat het de veilige haven was en liepen met hun schepen vast op de ondieptes voor het eiland. Rixt roofde dan de aangespoelde goederen. Op een dag zag ze naast een schip het levenloze lichaam van haar weggelopen zoon Sjoerd. Ze viel dood naast hem neer en een golf nam hen mee de zee in. Bij oostenwind zou de stem van Rixt 's nachts te horen zijn, roepend naar haar zoon: ‘Sjoe-oe-oe-oerd’.

het zouden houden in weer en wind. Maar ze kunnen het aan.”

Ten Klooster schenkt 10 procent van de opbrengst aan de Stichting De Noordzee. „Immers, Rixt was ook een strandjutter en droeg op haar manier bij aan het schoonhouden van het strand.”

Informatie over de veiling en de intekening voor het bijbehorende 62 pagina's tellende full color fotoboek op: www.lucunique.nl
In het boek is het verhaal, in de Friese taal, over Rixt opgenomen van de Amelander meester Braaksma uit 1889.